

MILAN KUNDERA – PSÁT, JAK SMĚŠNÝ NÁPAD!

Když se **Florence Noiville**, francouzská spisovatelka a novinářka, v roce 1961 narodila, bylo Milanu Kunderovi (1929–2023), českému spisovateli a pedagogovi na FAMU, 32 let a měl za sebou tři knížky básní, *Člověk zahrada širá*, *Poslední máj* a *Monology*, vančurovskou esej *Umění románu* a pracoval na první divadelní hře *Majitelé klíčů*, která byla uvedena o rok později. Někdy v té době napsal také svoji první povídku z budoucího cyklu *Směšné lásky*, v níž našel svůj pravý tón, ale ještě měl daleko do slavného a překládaného romanopisce, kterým se stal po vydání prvního románu *Žert* (1967) a především pak po svém odchodu do Francie v roce 1975. Florence Noiville vystudovala obchodní školu a obchodní právo, ale z finančního sektoru brzy utekla k tomu, co ji vždy lákalo a zajímalo víc, k psaní a literatuře. Od roku 1994 působí jako redaktorka deníku *Le Monde* a editorka jeho literární přílohy. Napsala několik knih pro děti, čtyři romány (česky z nich vyšla v roce 2020 *Zpověď kleptomanky*) a biografie Isaaca Bashevise Singera a Niny Simone. Mezitím se díky své práci pro *Le Monde* seznámila s Milanem Kunderou už jako slavným spisovatelem a starým mužem a s jeho ženou Věrou a spřátelili se. Na knize o Kunderovi pracovala na sklonku spisovatelova života a s vědomím Kunderových a nazvala ji *Milan Kundera – Psát, jak*

směšný nápad! (přeložila Nora Obrtelová, vydal Host). Ve Francii vyšla vloni ještě před Kunderovou smrtí. Jde o osobně laděný autorův portrét, o autorčiny vzpomínky na setkávání s Kunderovými, o procházku Kunderovým životem a dílem a také po místech spojených s jeho životem. Nečekejme proto zcela objektivní a už vůbec ne vyčerpávající životopis, ale ani nějaké pikantnosti a tajnosti z jeho života a naprosto ne jednostranně negativně vyznívající portrét jako od Jana Nováka v jeho kontroverzní biografii. Z knihy Florence Noiville je znát její obdiv ke Kunderovi i jeho ženě, znalost jeho díla i orientace v problematice kolem jeho minulosti, kolem překladů nebo kolem vztahu k rodnému Československu, k Brnu a Praze. Autorka mluvila s řadou lidí, kteří Kunderu znali, s Karlem Steigerwaldem, Milanem Uhdem, Milošem Štědrněm, Tomášem Kubíčkem, Miroslavem Balašítkem, Alainem Finkielkrautem a dalšími nebo s jeho českou překladatelkou Annou Kareninovou. V krátkých kapitolkách střídavě vypráví o zásadních událostech Kunderova života, o vztahu k otci, o působení na FAMU, o odchodu do Francie; reflektuje jeho romány a navštěvuje místa jeho života. Něco málo odhalí z jeho soukromí, ale je decentní i tam, kde musí zmínit, jak v posledním období bylo jeho zdraví čím dál chatrnější, jak zapomínal, jak se o něj obětavě starala manželka. Knihu doprovází řada fotografií, Kunderových kreseb na obálky jeho knih, a dokonce notový záznam klavírní skladby, kterou Kundera složil jako čtrnáctiletý.

MILAN VALDEN